

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ—JURISPRUDENȚĂ—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

Director : D. CHEBAPCI

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 "
Pe 3 luni 8 "

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

Apare o dată pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

6, Splaiul Brancoveanu Voevod, 6
Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește trei numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat

AVIS PENTRU ABONAȚI

CURIERUL JUDICIAR, în tot timpul vacanței, până la 1 Septembrie, va continua să apară regulat, ca și în anii trecuți, la fie-care două săptămâni, Duminică ; ast-fei numărul viitor va apare Duminică 11 Iulie.

Domnii abonați cari doresc a primi ziarul la stabilimentele balneare unde se duc, sunt rugați a ne anunța adresa exactă unde voesc a li se trimete și timpul de când și până când să le trimetem.

Administrațiunea.

SUMAR

Reforma procedurii civile, de D. Chebapci.

Jurisprudența Română :

Înalta Curte de Casație, Secția I.: Carol Friedman și Friederich Friedman cu Stanislaf Căpitănescu.

Idem : I. Dumitrescu cu Elena G. Bobescu și G. Bobescu.

Idem : Direcțiunea Căilor Ferate Române cu A. D. Dobroneanu.

Idem : Aneta Panaitiu și G. Panaitiu cu St. Bolintineanu.

Idem, Secțiunea II : Gheorghe Stoican, (recurs corecțional).

Miscare în magistratură.

Informațiuni.—Bibliografii.

REFORMAREA PROCEDURII CIVILE

Guvernul, în programul desfășurat la Iași, a arătat că va aduce o reformă în procedura civilă. Ministrul Justiției, d. C. Disescu a adresat o circulară președinților de tribunale, invitându-i a-și trimite observațiunile lor asupra articolelor ce trebuiesc modificate și a adăogirilor de făcut.

În acea adresă, d-l ministru spune că nu se va face o reformă complectă, și arată spiritul de care se va conduce în modificarea procedurii.

Noi vom atrage atențiunea asupra unor texte

ce ar trebui modificate. În acest articol, vom trata materia care regulează cum se face licitațiunea, prețul de la care încep strigările, plata imobilului adjudecat, închiderea definitivă a tabloului de ordine al creditorilor, și care este efectul adjudecațiunii în privința transmisiunii dreptului de proprietate (Art. 540, 551 și 552 ; Art. 569, 576, 580 și 587 ; Art. 565 pr. civ.)

Legea, în art. 540, lasă la discrețiunea creditorului fixarea prețului imobilului de la care se începe licitațiunea, și dacă s'ar întâmpla ca un altul să nu urce prețul fixat, imobilul se va adjudeca asupra creditorului pe prețul hotărît de el însuși.

Art. 65 din legea creditului funciar impune societății obligațiunea de a licita numai pînă la concurența prețului trebuitor pentru acoperirea creanței și a cheltuelilor sale.

Practica de toate zilele ne arată două lucruri : întâi că, atât particularii, cât și societățile creditului funciar, nu împrumută cu ipotecă asupra unui imobil, de cât o sumă equivalentă cu jumătate din valoarea lui : pentru un imobil ce valorează 100,000 lei, se dă cu împrumutare, *maximum*, 50,000 ; și al doilea că, în majoritatea urmăririlor silite, imobilul se adjudecă numai pe prețul oferit de creditorul urmăritor, și în tot-d'auna, când el se adjudecă Creditului Funciar (art. 65 al 3 din legea pentru cr. f. urb.) adică pe prețul cit vrea cumpărătorul.

Scopul urmăririi silite este plata creditorilor ; justiția intervine cu autoritatea sa întru a asigura realizarea creanței, desevârșita despăgubire a creditorului, însă dreptatea și umanitatea reclamă

ca realizarea drepturilor creditorului, să nu se facă cu paguba, și, uneori, cu ruina chiar a debitorului.

Prin deosebite dispozițiuni, legea a ridicat debitorului urmărit dreptul de a dispune de imobilul scos în vânzare, și îi auz restrâns administrarea (art. 514 și ur. pr. civ). Față de imobilul urmărit, capacitatea debitorului se aseamănă cu aceea a minorilor, și faliților. Atunci naște întrebarea de ce legea nu l'ar ocroti și pe dînsul, întocmai cum ocrotește pe un minor? Când este a se vinde averea unui minor, legea prescrie ca încheierea tribunalului, prin care se ordonă vânzarea imobilelor, să însemne și prețul de la care să înceapă vânzarea (art. 683 pr. civ.) Prețuirea se regulează după art. 684 saū..., după titlurile proprietăței, saū după contractele autentice saū iscălite cu dată certă, și de nu sunt contracte, după rolul contribuțiunei fonciare. „Cu toate a-„,cestea, adăogă legea, tribunalul, va putea, după „împrejurări, să proceadă la estimarea totală saū „parțială a imobilelor. Estimarea aceasta se face „după importanța și natura bunurilor, prin unul „saū trei experți, numiți de tribunal, spre acest „sfârșit“.

De asemenea art. 686 al. 4 prescrie: ca actul de publicațiune să cuprinză, prețul cu care are să se înceapă licitațiunea.

În volumul al III din procedura civilă, am făcut următoarele observațiuni asupra art. 540:

«Pe cât se vede, legiuitorul nostru care intervine la urmărire și vânzare pentru a asigura execuțiunea unei creanțe, lasă la voia întâmplărei, la caprițiul creditorilor întru fixarea celui dîntii preț de la care să înceapă strigările, putënd tribunalul să adjucece imobilul, chiar numai pe prețul ce s'aū pus înainte de începerea strigărilor, lucru ce este injust, contrar echităței; ¹⁾ Când justiția, ia în mână efectuarea unei vnzări, ea trebuie să o facă în condițiunile acelea în care ar fi făcut'o un bun părinte de familie ce veghează la interesele sale și ale familiei. În legea de urmărire imobiliară silită a Belgiei din 1854, se află dispozițiunea art. 45, după care licitarea se amână dacă nu s'aū oferit un preț

de 15 orî venitul cadastral. O ast-fel de dispozițiune se reclamă imperios, față de starea nenorocită și disperată în care e trântit expropriatul și familia sa, după adjudecare. Pentru o datorie ce se urcă, cel mai mult, la jumătate din valoarea adevărată a imobilului, el nu se plătește cu întregul bun, mai rămâind dator și fără a avea vre un stimulent de a se mai ridica prin muncă, căci orî-ce va mai agonosi, va fi din nou înhățat de creditorî.»¹⁾

Asupra vnzărei silită a imobilului, Bellot ²⁾ în comentarul său asupra titlului XXIX, arată deosebitele dispozițiuni, ce se află la mai multe legislațiuni: «În unele țării, darea imobilelor «spre plată, întră în modul ordinar care înlocuește „urmărirea silită asupra acestui soiū de urmărire. «Codicele Justinian în Novela IV, capit. III, subt «unele precauțiuni saū restricțiuni:»

«Acest mod de plată nu trebuia să aibă loc «de cât în lipsa unui cumpărător;»

«Imobilele cele mai bune trebuieă remise creditorului, spre descărcarea debitorului: *Rerum «vero datio huiusmodi, quae cūmque meliora sunt, «dentur creditorî; quae vero deteriora, apud debi- «tonem, post debili solutionem manere sinantur etc.*»

«Plata în imobile era în us, înainte revoluțiunei, în Provence. El a fost adoptat în constituțiunile sarde, și este încă în vigoare în Savoie. Creditorul este obligat de a primi imobilele până la concurența creanței sēlle, și chiar de a primi o pătrime, o treime în mai mult, dacă aceste imobile nu pot să se dividă comod, și-a plăti în numărătoare excedentul, totul fixat după zisele experților. Debitorul are un an pentru rēs-cumpărare.

Propunerea noastră ar fi, întru a se fixa prețul imobilului prin o expertisă făcută odată cu procesul verbal de situațiunea imobilului, și, odată prețul fixat, să se indice în afipte și publicațiuni că de la acest preț va începe licitațiunea.

Obiecțiunile care se ridică împotriva acestui sistem sunt mai mult de natură abstractă. Să zice că ar fi nedrept a schimba modul de plată stipulat, a obliga pe creditor, căruia 'i s'a promis banii de care are trebuință, să primească

¹⁾Vezi și observațiunile făcute de Raymond Bordeaux, Philosophie de la proc. civ., pag. 560 și urm.

¹⁾ Proc. Civilă, D. Chebacpi, pag. 290 și 291.

²⁾ Bellot pagina 230.

nişte imobile, de care nu are nevoie, să se denatureze ast-fel clausele contractului.

La această obiecţiune răspundem că atunci când se face apel la intervenţiunea justiţiei, trebuie să i-se recunoască şi dreptul de a lucra, nu numai în interesul creditorului dar şi în acel al nenorocitului debitor; că dacă ar fi jinduite împrumuturile prin măsura unei expertise, numai puţin s'ar deprecia valoarea imobilelor ce se vând silit şi s'ar aduce o pagubă nenorocitului debitor care tocmai are nevoie de a fi sprijinit.

Legea noastră prescrie cum se face plata, şi termenul în lăuntrul căruia ea trebuie efectuată de către adjudecatar. În privinţa termenului, art. 551 obligă pe adjudecatar a depune jumătate în două săptămâni, iar cea-l'altă jumătate, în celelalte două săptămâni următoare, cel mai târziu.

Plata se face în bani, şi adjudecatarul este obligat a consemna preţul, şi a depune la grefa tribunalului recipisa casei de consemnaţiuni.

Când însă adjudecatarul este creditor, în rang util şi necontestat, creanţa sa se va putea depune drept bani (art. 552 pr. civ.)

Pe temeiul unei asemenea creanţe, tribunalul este obligat a elibera ordonanţa de adjudecare adjudecatarului.

Articolul 569 şi 570 obligă pe creditorii urmăritului să înfăţişeze la tribunal titlurile creanţelor, de la cel d'întâi act de urmărire (apariţiunea publicaţiunilor) iar greşierul să caute în registrul ipotecelor şi să formeze o listă specială despre toate inscripţiunile sau ipotecile ce pot exista asupra imobilului urmărit.

De altă parte, art. 578, dispune: «După depunerea preţului adjudecăţiunii, şi expirarea celor 40 zile pentru recurs la cassaţiune, sau după respingerea recursului, judecătorul-comisar va încheia tabloul şi va regula efectuarea plăţilor».

Din cele arătate până aici, urmează că creanţa care a fost primită drept preţ, şi pe temeiul căreia s'a eliberat ordonanţa, este încă supusă contestaţiunii, ea poate să fie declarată sau ca nevalabilă, sau că nu era în rang util. În adevăr, textele ce urmează articolului transcris mai sus, arată că contestaţiunile la tabloul de ordine a creditorilor, făcute sau de debitor, sau de creditor, se îndreptează mai întâi judecătorului comisar,

care citează pe părţi, şi neputând a'i face să cază de acord, trimite judecarea contestaţiunii la tribunal, care judecă, însă hotărîrea lui nu e definitivă, ci supusă apelului.

Să presupunem că, judecându-se definitiv, o contestaţiune ce s'a îndreptat de un creditor în potriua creanţei ce s'a depus şi primit drept preţ, se dă o hotărîre prin care se declară că ea nu este valabilă sau în rang util. Ce se va face cu ordonanţa de adjudecare care a rămas definitivă?

Din pricina acestui neajuns noi nu propunem suprimarea dispoziţiunii art. 552, căci ar fi nedrept şi contrar equităţii, să silişti pe creditorul asupra căruia s'a adjudecat imobilul, să depună cu o mână, la casa de depuneră şi consemnaţiunii, preţul imobilului vândut, iar cu cea-l'altă, peste un timp, să'i ridice. De altă parte, s'ar face cu neputinţă realizarea creanţei prin expropriarea silită a debitorului urmărit de către creditor dacă el, a cărui creanţă este în rang util şi necontestat, ar fi obligat a depune preţul în numerar, căci s'ar întâmpla mai adeseasă nu aibă. Din o asemenea obligaţiune ar urma o pagubă chiar pentru debitorul urmărit, căci ar fi lipsit de un concurent ce cunoaşte mai bine documentele de proprietate a imobilului cum şi valoarea lui.

Modificarea ar sta în aceea că s'ar impune obligaţiunea instanţelor judecătoreşti ca să se închiză definitiv tabloul de ordine a creditorilor, înaintea zilei de adjudecăţiune, fiind rezolvate definitiv şi toate contestaţiunile, până la acea zi.

Legea de procedură, cuprinde în privinţa efectelor adjudecăţiunii următoarea dispoziţiune: *Adjudecăţiunea transmite adjudecatarului numai dreptul ce avea şi urmăritul asupra lucrului vândut.*

Recunoaştem că efectul adjudecăţiunii în privinţa transmisiunii dreptului de proprietate, pe capul adjudecatarului este una din cele mai spinoase, şi că cei chemaţi a legifera trebuie să ţină seamă de experienţa dobândită de când e în vigoare procedura civilă, precum şi deosebitele legislaţiuni.

Părerea noastră ar fi să se adopte în totul legiuirea Moldovei anexa a doua despre licitaţie (mezat) după obiceiul pământului al paragrafului X:

Cumpărătorul de la licitaţie, se socoteşte de apurarea pe temeiul crîsovului cumpărător cu

«bună credință. «Deci dacă pe urmă va eși străin lucrul, și se va socoti vânzătorul stăpânitor cu rea credință, cumpărătorul atuncea nu este dator să întoarcă lucrul cumpărat saū prețul lui; iar vânzătorul și moștenitorii lui, sunt datori să întoarcă prețul acestui lucru, iar nu lucrul în termen de trei zeci ani, dacă se va dovedi cum că aceasta aū urmat cu rea credință, socotinduse din preună și anii stăpânirii sale; iar dacă și acest vânzător aū avut lucrul cu bună credință, și se va fi împlinit prescripția stăpânirii în termen de zece ani, atuncea până în șase luni după licitație, fiind părțile de față și cinci ani, fiind în străinătate, rămâne el respunzător».

Asupra acestei importante cesiuni vom reveni în numărul viitor.

D. Chebapci

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA I

Audiența de la 19 Mai 1899

Președenția d-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Carol Freidman și Friederic Friedman cu Stanislaf Căpitănescu

Competință.—Legea judecătoriilor de pace din 1896.—Art. 124 din această lege.—Acțiunii pendinte la tribunal în momentul promulgării acestei legi și date după această lege în competența judecătoriilor de pace.—Cine le judecă.—(Art. 124 din legea judecătoriilor de pace din 1896).

Legiuitorul, prin art. 124 din legea judecătoriilor de pace din 1896, voind a regula conflictul, în privința competenței, între această lege și legile anterioare, s'a ocupat numai de acțiunile care treceau în competența judecătoriilor comunale, și de acelea ce erau pendinte la judecătoriile ce se desființau prin această lege, și din care unele treceau în competența tribunalelor, iar nici de cum de celelalte acțiuni, care neapărat că rămân în competența instanțelor unde au fost primite, așa că toate acțiunile care, la promulgarea acestei legi, se aflau pendinte, în virtutea legilor anterioare, înaintea unei alte autorități de cât aceea prevăzută prin această lege, rămân a fi judecate de acele autorități, cu întinderea și căderea ce se recunoaște acestor autorități prin acele legi.

Ast-fel, toate acțiunile pendinte înaintea tribunalelor de județ, urmând a fi judecate de aceste tribunale, în competența cărora erau după legile în vigoare în momentul introducerii acelor acțiuni,

chiar dacă sus citata lege din 1896 le dă în competența judecătoriilor de pace.

Decisiunea No. 205.—Casată, în urma recursului făcut de Carol Friedman contra decisiunii Curții de apel din București, secț. II, cu No. 147/97, dată în proces cu Stanislaf Căpitănescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier Al. Giani;

Pe domnul avocat Hagi-Tudorache în desvoltarea motivelor de casare, în lipsa intimatului;

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Curtea de apel face o greșită interpretare a art. 124 din legea judecătoriilor de ocoale de la 1896, de oare e privitor la legea organizării judecătoriilor de ocoale și este o lege excepțională și de stricta interpretare pe când noi am intentat acțiunea la tribunalul competente în acel timp și orî-ce acțiunii se sfârșește prin o hotărîre, orî de atunci și până azi nu s'a schimbat organizația și competența tribunalelor, din contră apelul d-lui Stanislaf Căpitănescu contra sentinței tribunalului Ilfov, secția II, cu No. 135/96 este inadmisibil».

Considerând că legiuitorul prin art. 124 din legea judecătoriilor de pace de la 1896, voind a regula conflictul, în privința competenței, între această lege și legile anterioare, a dispus ca toate acțiunile care prin această lege, le da în căderea judecătoriilor comunale și care se găseau pendinte, în acel timp, înaintea judecătoriilor de pace, să se timeată la judecătoriile comunale respective, spre a se cerceta și judeca de judecătoriile comunale, conform noiei legi; iar în privința tuturor celorlalte acțiuni de competența judecătoriilor de ocoale, saū a tribunalelor de județ, care vor fi pendinte în ziua promulgării acestei legi, înaintea judecătoriilor de pace, ce sunt a se desființa ele se vor trimite, prin organul sub-prefecturilor respective, la judecătorii de ocol, saū la tribunalul respectiv, în competența cărora trec după noua lege;

Considerând că din aceste dispozițiuni, rezultă într'un mod îndevertat, că din momentul ce legiuitorul s'a ocupat numai de acțiunile care treceau în competența judecătoriilor comunale, și de acelea ce erau pendinte la judecătoriile ce erau a se desființa și din care unele treceau după noua lege, în competența tribunalelor, neapărat că toate celelalte acțiuni, ce s'ar afla pendinte, rămân în competența instanțelor unde au fost primite acele acțiuni, căci dacă, legiuitorul ar fi voit a aplica competența prevăzută în această lege, la toate procesele pendente, n'ar fi restrâns aplicațiunea sa, numai la sus zisele două casuri;

Că, afară de aceasta, prin ultimul aliniat de sub articolul în cesiune, dispunându-se că noiele acțiuni ce s'ar introduce de la promulgarea acestei legi și până a punerea ei în aplicațiune, să se adreseze la instanța competentă după legea nouă, din aceasta rezultă și mai îndevertat că acțiunile care la promulgarea acestei legi, se aflau pendinte, în virtutea legilor anterioare înaintea

unei alte autorități de cât aceia prevăzută prin această lege, rămân a fi judecate de acele autorități, cu întinderea și căderea ce se recunoaște acestor autorități prin acele legi;

Că dar, toate acțiunile pendinte înaintea tribunalelor de județe, urmau a fi judecate de aceste tribunale, în competența cărora erau, după legea în vigoare, în momentul introducerii acelor acțiuni;

Că ast-fel fiind și, întru cât, în specie, prin decisiunea atacată, instanța de fond a judecat în sensul că tribunalul înaintea căruia era pendentă afacerea, trebuia să o trimită la judecătoria de Ocol, competentă după noua lege a judeca o asemenea afacere, prin această procedare, a interpretat greșit dispozițiunea art. 124 din legea judecătoriilor de pace de la 1896 și prin urmare, motivul invocat, fiind întemeiat, cată a se admite ca atare;

Pentru aceste motive, casează, etc.

Audiența de la 19 Mai 1899

Președinția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

I. Dumitrescu cu Elena G. Bobescu și G. Bobescu

Contestațiunii la plata acciselor comunale.— Apel.— Efectul apelului.— Cum trebuie să judece instanța de apel.— Carte de judecată.— Achitare.— Nemotivare.— Casare.— (Art. 8 din legea pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale și art. 119, 120 și 121 din regulamentul acelei legi; art. 191, 192 și 193 din legea vămilor).

Prin efectul devolutiv al apelului, instanța de apel fiind datoare a judeca afacerea în fond, este casabilă cartea de judecată când judecătorul de pace, judecând un apel în materie de contestațiune la plata acciselor comunale, admite apelul și apără pe contravenient de verice penalitate, pe simplul motiv că accisarul a fost lipsă, când judecătorul era dator să constate dacă procesul-verbal de contravenție conținea sau nu nulități rezultând din omisiunea formalităților prescrise de lege pentru constatarea infracțiunilor, și numai ast-fel să se admite sau să se respingă apelul.

Decisia No. 203.— Casată, în urma recursului făcut de I. Dumitrescu, cartea de judecată cu No. 496/98 a judelei de pace Snagov

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier D. Cuculi;

Pe d-l avocat St. Cornea, din partea recurentului, în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe intimatii Elena G. Bobescu și G. Bobescu în combatere;

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

• Exces de putere din partea judecătorului de ocol și violarea art. 119, 120 și 121 din regulamentul pentru constatarea perceperei și urmărirea veniturilor comunale,

art. 8 din legea perceperei taxelor comunale și art. 191, 192 și 193 din legea vămilor de oare-ce judecătorul de ocol, chiar în absența mea, acsisarul, ca intimat, nu putea reforma procesul-verbal de contrabandă întărit prin decisiunea primăriei de cât judecând în fond și numai în cazul când ar fi constant că acel proces-verbal conține nulități rezultând din omisiunea formalităților prescrise de lege pentru constatarea infracțiunilor.

Având în vedere cartea de judecată atacată în recurs, din care rezultă că, Elena Bobescu intimată în recurs — prin proces-verbal dresat de primarul comunei Militari și confirmat de consiliul acelei comune, fiind condamnată la 50 lei amendă și la confiscarea a două butoaie bere, ce au fost introduse de dânsa în comună, fără a plăti taxa acsisului, a făcut apel la judecătoria de ocol, Snagov, că judecătorul de ocol în lipsa acsizarului I. Dumitrescu — recurentul — admite apelul, apără pe intimată de amendă, ordonă a i se lrestitui butoaiele confiscate;

Considerând că întru cât judecătorul de ocol, prin cartea de judecată atacată cu recurs, nu arată motivele pe care și întemeiază hotărîrea sa și se mulțumește numai a primi apelul intimatei, pe considerațiunea că recurentul I. Dumitrescu, nu s'a prezentat în instanță spre a susține cele imputate intimatei, prin această procedare, n'a motivat hotărîrea sa și a violat textele din legile și regulamentul pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale, arătate în motivul de casare, căci prin efectul devolutiv al apelului, judecătorul fiind dator a judeca afacerea în fond, trebuia să constate dacă procesul-verbal de contravenție, conținea sau nu nulități, rezultând din omisiunea formalităților prescrise de lege, pentru constatarea infracțiunilor, și numai ast-fel, se admite sau se respinge apelul;

• Că ast-fel fiind, recursul este întemeiat și ca atare urmează a se admite;

Pentru aceste motive, casează etc.

Audiența de la 31 Mai

Președinția d-lui SC. PHERICKYDE, Consilier

Direcțiunea Căilor Ferate Române cu A. D. Dobroneanu

Restituțiune.— Acțiunea în restituțiune.— Când este admisibilă.— (Art. 992 și 993 din codul civil).

Probe.— Acțiune.— Reclamant.— Cine trebuie să dovedească acțiunea în instanță.— (Art. 1169 codul civil).

1. *Acțiunea în restituțiune nu poate fi admisibilă de cât dacă concură următoarele două condițiuni: a) ca suma plătită să nu fi fost datorită și b) ca suma plătită să fi fost plătită din eroare.*

2. *Reclamantul în instanță are sarcina să dovedească acțiunea sa.*

Decisiunea No. 222.— Respingerea recursului făcut de Direcția Căilor Ferate Române contra

sentinței tribunalului Romanași cu No. 300/98 dată în proces cu A. D. Dobroneanu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcută de d-nul consilier I. Duca;

Pe domnul avocat Avenian în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-nul avocat Teodoru în conbateri;

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

«Omisiunea și violarea art. 1169 combinat cu art. 1092 c. civ.»

D-nul Dobroneanu mărturisește că pentru același loc a primit de două ori plată; odată de la județ și odată de la Direcțiune. Alleagă însă, că această din urmă plată a primit-o ca supliment al celei d'întâi care nu era suficientă și nu echivala cu adevărata și reala despăgubire a terenului în cestiune și pe care nu era mulțumit.

«Din momentul ce adversarul a primit plata de la județ fără să facă vre-o rezervă, e dovadă că cea de a doua plată nu era debită, și dacă d-sa susține, că această a doua plată îi era făcută ca o îndemnisare a insuficienței celei d'întâi urma să dovedească acesta înaintea judecății, lucru ce nu l'a făcut și asupra căruia tribunalul a omis de a se pronunța».

II «Exces de putere și greșita interpretare a art. 992 și 993 c. civ., de oare ce tribunalul rău a interpretat dispozițiunile acestor articole, căci o plată care n'are cauză e făcută din eroare și cea ce s'a plătit fără să fie debită este supusă repetițiunii și deci în drept de a ni se rambursa suma plătită a doua oră».

Având în vedere sentința supusă recursului din care rezultă că în anul 1887, intimatul A. D. Dobroneanu a primit de la consiliul județean R.-Vâlcea, suma de 171 lei pentru 8595 metri pătrați teren, cu care a fost expropriat, pentru construcția liniei ferate R.-Vâlcea-Corabia. În urmă, sarcina expropriierilor trecând asupra Direcțiunii C. F. R., intimatul Dobroneanu, a mai primit, pentru același teren suma de 343 lei. Direcțiunea C. F. R., a cerut și obținut, prin cartea de judecată No. 110/98 a judeului de ocol Balșiu, condamnarea lui Dobroneanu la restituirea sumei de 343 lei, ca plătită din eroare Dobroneanu făcând apel, tribunalul, prin sentința atacată azi cu recurs, admite apelul și respinge acțiunea Direcțiunii C. F. R.;

Considerând că după dispozițiunile art. 992 și 993 c. civ., acțiunea în restituțiune, nu poate fi admisibilă de cât dacă două condițiuni concură: a) ca suma plătită să nu fi fost datorită, și b) ca acea sumă să fi fost plătită din eroare;

Considerând că, în specie, instanța de fond, prin sentința supusă recursului, constată în fapt, că Direcțiunea C. F. R. n'a plătit intimatului Dobroneanu din eroare, a doua sumă de 343 lei, ci din contra, cu știință, că plătea o sumă pe care o datora, pentru că dânsa avusese la îndemână tablourile anterioare și actele din care se constată prima plată și totuși a mai plătit și suma de mai sus;

Considerând că, față cu dispozițiunile art. 1169 c. c.,

Diracțiunea C. F. R., fiind reclamantă în instanță avea sarcina de ași proba pe deplin acțiunea sa, adică trebuia să dovedească că plata o făcuse din eroare și că nu era adevărată afirmațiunea intimatului în sensul cum susținea dânsul, că adică a doua sumă a primit-o ca supliment la cea d'întâi, pentru că aceasia era prea mică în raport cu valoarea terenului expropriat;

Considerând dar, că întru cât se constată în specie, că acțiunea Direcțiunii C. F. R. nu întrunea ambele condițiuni cerute de art. 992 și 993 c. c. și întru cât numita Direcțiune nuși-a probat pe deplin acțiunea sa, apoi, instanța de fond, departe de a fi violat textele de lege arătate în motivele de casare, din contra a făcut o bună aplicațiune a acestor texte de lege;

Că ast-fel fiind, motivele de casare, sunt neîntemeiate și ca atare, cată a fi respinse.

Pentru aceste motive, respinge, etc.

Audiența de la 4 Iunie 1899

Președenția d-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Aneta Panaitiu și G. Panaitiu cu C. St. Bolintineanu

Hotărîre.—Resumatul hotărîrei.—Când se face.—(Art 118 din proc. civilă).

Hotărîre.—Apel.—Respingerea apelului ca nesusținut.—Presumpțiune că motivele hotărîrei au fost citite în ziua pronunțării.

Hotărîre.—Număr de proces-verbal în capul hotărîrei.—Dacă acest număr însemnează că s'au făcut un resumat în parte al hotărîrei.

1) Când desvoltarea și citirea motivelor unei hotărîri se vor face în ziua pronunțării ei, nu mai este necesitate a se face rezumatul cerut de art. 118 din proc. civilă.

2) Când un apel se respinge ca nesusținut, presumpțiunea logică este, dacă nu se dovedește contrariul, că motivele hotărîrei neavând necesitate de o desvoltare mai întinsă, au fost citite în aceiași zi când s'a pronunțat și hotărîrea.

3) Trecera unui număr de proces-verbal în capul unei hotărîri nu însemnează numai de cât că la pronunțarea hotărîrei s'a făcut un resumat în parte al hotărîrei, acel număr fiind pus pentru regularitatea lucrărilor grefei care ține un registru în care se trec regulat și în ordine toate numerele proceselor-verbale ale audiențelor.

Decisia No. 230.—Respins recursul făcut de Aneta Panaitiu și G. Panaitiu contra decisiunii Curței de apel din București secția I cu No. 145/98 dată în proces cu C. St. Bolintineanu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier G. G. Petrescu;

Pe domnul avocat P. Borș. în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat St. Cornea, din partea intimatului, în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat :

«Violarea art. 118 din c. pr. civ. și esces de putere. Când o cauză este desbătută și terminată judecătorii deliberând și făcând majoritate consemnă pe dată opiniunea lor, sau în un proces-verbal de audiență (al. 1 al art. 118) sau chiar în o hotărîre (al. 2).

«În acest din urmă cas, formalitatea publicității va trebui să rezulte din însăși hotărîre, căci nu a fost trebuința de nici un proces-verbal căci nu mai acest act a putut fi citit în sedință publică.

«Orî când în atare cas lipsește de la dosar procesul verbal, cum este în specie, din care se constată zisele, întâmpinările și dovezile părților, acestora li se răpește mijlocul și dreptul de apărare ; iar pe Inalta Curte de casațiune o pune în neputință de a aprecia validitatea motivelor de casare. Prin o atare procedare, instanța de fond sustrage lucrările sale de sub critica Curței de casațiune violând art. 118 din c. pr. civ. și comițînd un manifest exces de putere».

Considerând că de și art. 118 pr. civ. al. I, prescrie că îndată ce majoritatea s'a format, se va resuma opiniunea sa într'un proces-verbal sub-scris de judecătorii pe care președintele 'l va citi îndată părților în audiență publică însă secundul aliniat prevede, că dacă dezvoltarea motivelor hotărîreii se va citi în aceea zi, atunci nu se va mai redacta resumatul menționat mai sus ;

Considerând că, în specie, fiind vorba de respingerea unui apel ca nesuștinut, presupunerea logică este întru cât nu se vedește contrariul, că motivele hotărîreii, neavînd necesitate de o dezvoltare mai întinsă, au fost citite în aceeași zi, când s'a făcut și hotărîrea ;

Considerând că dacă în corpul decisiunii atacate, se vede trecut un număr de proces-verbal, aceasta este pentru regularitatea lucrărilor grefei, care ține un registru în care se trece regulat și în ordine, toate numerele proceselor-verbale, ale audiențelor ; dar din aceasta nu rezultă numai de cât, că trebuie ca să se încheie osebite proces-verbale pe lângă acelea care se fac chiar în corpul hotărîrilor, care nu au necesitate de o dezvoltare mai întinsă, adică cum sunt acelea date în condițiunile cerute de secundul aliniat de sub citatul text, și cum este și decisiunea atacată azi cu recurs ;

Că ast-fel fiind, fără drept cuvînt se susține că instanța de fond a violat articolul citat mai sus. Și prin urmare, motivul invocat, cată a se respinge ca neîntemeial.

Pentru aceste motive, respinge, ecti.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA II

Audiența de la 24 Maii 1899

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Gheorghe Stoican, recurs corecțional.

Abus de încredere.—Perceptor fiscal.—Sume încasate fără chitanțe.—Certificat din partea percepției că a liberat chitanțe.—Neținerea în seamă a acestui certificat de Curtea pe apel.—Nesocotirea dreptului de apărare.—Nemotivare.—Casare.—(Art. 322 și 323 cod. penal).—

Când un perceptor fiscal este dat în judecată pentru delictul de abus de încredere, fiind că în calitatea sa de perceptor a primit de la diferiți locuitori sume de bani în comptul datoriei lor către stat și către creditul agricol, sume ce le-ar fi oprit în folosul său, fără a da acelor locuitori cuvenitele chitanțe, și când dînsul invoacă în apărarea sa, înaintea Curții de apel, un certificat liberat de percepție care constată că acei locuitori, pentru sumele plătite, au primit chitanțe din condica percepției și că au fost chiar descărcați în roluri, și Curtea de apel se mărginește a declara că o asemenea probă e făcută prea târziu, fără a ține seamă de coprinsul aceluși certificat, și fără să motiveze pentru ce o asemenea probă nu mai putea fi făcută înaintea sa, prin aceasta Curtea de apel nesocotește dreptul de apărare și decisiunea este casabilă.

Decisiunea No. 431.—Casată, în urma recursului făcut de Gheorghe Stoican, decisiunea Curței de apel din Craiova secția I cu No. 62/99.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l Consilier N. Predescu ;

Pe D-l. avocat D. Chebapei, pentru recurent, în dezvoltarea motivelor de casare ;

Pe D-l. Procuror St. Stătescu în conclusiuni ;

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare :

«Greșita aplicare și violarea art. 322 și 323 codul penal, întru cât nu s'a stabilit și dovedit existența elementului celui mai esențial al delictului de abus de încredere ; paguba preținsei părți vătămate, și apropierea de către mine și spre folosul meu, mandatar în paguba mandanților.

«Dovada s'ar fi putut ușor administra de Ministerul public sau de părțile civile prin prezentarea quitanțelor de plată a contribuțiilor pentru același trimestru, ori dări, sau cel puțin prin somațiunii și procese verbale de urmărire, pentru dările odată plătite mie.

«Din potrivă, din certificatul Percepției și aflat în dosar, eu am făcut dovadă la care de altmintererea nu eram constrâns, că părțile civile n'au fost apucate a plăti a doua oară și nici n'au plătit, nici datoresc vre-o plată».

Avînd în vedere decisiunea Curței supusă recursului din care rezultă că recurentul a fost dat judecăței și condamnat sub inculparea că, în calitate de perceptor fiscal, a primit de la diferiți locuitori sume de bani în comptul datoriei lor către stat și creditul agricol, sume ce le ar fi oprit în folosul său, fără a libera reclamanților cuvenitele quitanțe ;

Considerând că se constată că dinaintea Curței de apel, ca mijloc de apărare recurentul a invocat lipsa prejudiciului pentru reclamanți, prezentând în același timp un certificat al percepției circumscripției 31 din jud. Doljiu, certificat din care rezultă că pentru sumele

respunse de părțile reclamante în mâinile recurentului în anul 1895, li s'au emis fie-căruia dintr'ensii quiteanțe din condica numerotată și datată din chiar anul 1895, sume cari de asemenea s'a văzut descărcate prin rolul comunei;

Considerând că intru cât acest act emană de la o autoritate publică, instanța de fond era datoră a pune temelii pe densusul, mai cu osebire când din acest act rezultă în mod neîndoios că nici unul din reclamanți nu mai fusese urmărit din nou de a plăti aceleași sume;

Considerând că ast-fel fiind când Curtea de apel se mărginește numai în a declara că o asemenea probă e făcută prea târziu, fără să fie seamă de coprinsul aceluși act, și fără să motiveze întru ce o asemenea probă nu mai putea fi făcută înaintea sa, prin acest mod de a judeca, a nesocotit dreptul de apărare a recurentului, aplicând în mod eronat dispozițiunile art. 322 și 323 din codul penal, și dar, mijlocul de casare este întemeiat;

Pentru aceste motive, casează, etc.

INFORMAȚIUNI

D-l N. Mandrea, Președinte la Inalta Curte de casație, a fost numit de către Ministrul de Interne, ca membru în comisia instituită pentru a studia și elabora anteproiectul de lege pentru crearea unei instanțe de contencios administrativ.

Comisiunea s'a convocat spre a se întruni Marți 29 Iunie, ora 4 p. m., în localul Ministerului de Interne.

La timp promitem a reveni cu amănunte.

Redacțiunea ziarului, după dorința exprimată de d-l director D. Chebacpi, anunță că pe viitor nu se va răspunde nimic la toate ce se vor scrie în ziarul „Dreptul“ în potriva d-lui Chebacpi.

MIȘCARE ÎN MAGISTRATURĂ

D. D. Eduard Sillion e numit jude al ocolului Coșula, județul Botoșani.

Alexandru Coroiu, jude al ocolului Săveni (Dorohoiu).

George C. Sturdza, actual sindic la tribunalul Putna judecător de ședință la Trib. Vaslui, în locul d-lui G. Străjescu,

Grigore G. Lahovari, actual supleant la trib. Putna, sindic la același tribunal.

Al. Iuca, actual supleant la trib. Putna, sindic la același tribunal.

George Filipescu, actual substitut la tribunalul Vaslui, supleant la trib. Tutova.

Aureliu Varlam, substitut la trib. Vaslui.

Al. Pană, procuror de secție la Dolj.

I. Florian, ajutor de judecător de pace la T.-Măgurele.

Marin Aldea, ajutor de judecător la Silistria.

Cincinat Pavelescu, ajutor de judecător la ocolul Marginea (R.-Sărat).

C. G. Dimitrescu, ajutor de judecător la ocolul Cătenanca (Argeș).

N. N. Davidescu, ajutor de judecător la Sulina și

B. C. Lămotescu, ajutor de judecător al ocolului Ianca (Brăila).

BIBLIOGRAFII

A părut de sub tipar :

Volumul V TRATAT TEORETIC SI PRACTIC

de

PROCEDURA CIVILĂ

DE

DIMITRIE CHEBAPCI

doctor în drept, Avocat

cuprinzând : Art. 138—288 :

Desdaunări și cheltueli ; Hotărârile date în lipsă și opozițiuni ; Procedurile preparatorie și probatorie în general. Verificarea scriptelor, cercelarea prin mariori, experți, cercetări în fața locului, interogator, jurământ, cererea reconvențională, intervențiune, suspensiune, perempțiune și începerea judecăților. Regulare de competență ; Trimiterea la un alt tribunal ; Recusațiune.

Prețul tot 12 lei

Și se află de vânzare la librăria Leon Alcalay, calea Victoriei, la librăria Stork, pasagiul Român și la autor str. Plantelor No. 39.

S'a pus în lucrare și volumul al 6 lea

Amicul și colaboratorul nostru D-l Dimitrie G. Mavim, Președintele Trib. Comercial Iași, va scoate în curând în tipografia „Miron Costin“ din Iași o importantă lucrare juridică :

Considerațiuni critice

asupra

SISTEMULUI PRIVITOR LA PROBE

COMISIUNI ROGATORII

INTERNE ȘI INTERNAȚIONALE

Insoțite de

Explicațiunea Convențiilor României cu Statele străine

și

FORMALITĂȚILE ACTELOR STREINE DE AU A SERVI ÎN ȚARĂ

Studiu comparativ privitor la legislațiunea civilă, comercială și penală, la dreptul internațional privat și consular al României, cu detalii privitoare la : Convențiunea consulară cu Italia din 1880 ; de estradițiune cu Marea Britanie și Țările-de-jos din 1893 și 1894, de corespondență directă între tribunalele Dimitrofe, încheiată cu Rusia în 1894 ; Convențiunea internațională încheiată la Haga în 1896—97, aprobată de Adunările legiuitoare române în 1898, ratificată în 1899, și cele-lalte convențiuni în vigoare și denunțate în raport cu legiurile și Convențiunile Statelor străine ; cu un Apendice, cuprinzând textele reproduse ale Convențiilor cele mai usale.

Prețul unei broșuri va fi de 3 lei pentru abonați.

A apărut de sub tipar :

Falimentele, tratat sistematic după Doctrină și jurisprudență, partea I fascic. I art. 695—714 de

CONSTANTIN N. TONEANU

Licențiat în drept, avocat

Se află de vânzare la autor în Galați. Se trimite franco pentru prețul 5 lei sau ramburs.

Sub presă se află deja fascic. II.